

(4.

**medzinárodný
divadelný
festival**

ARTETERAPIA:

**Chránené
územie**

16 – 18.

november

2009)

→ Banská Bystrica

(editorial)

→ Slobodu si uvedomujeme najmä vtedy, keď ju strácame. Osobná skúsenosť s totalitným režimom ma núti neustále sa zamýšľať nad krehkosťou toho, čo nazývame slobodou mentálnou či fyzickou. Až s pokorou si uvedomujeme, aký malý krok môže viesť k jej odobratiu. A tak si chránim to malé územie, ktoré môžem obsiahnuť.

Festival Arteterapia sa od svojich začiatkov snaží prinášať témy, ktoré prekračujú akékoľvek hranice. Tomuto pevne vytýčenému cieľu sa nevyhýba ani tohtoročný horúci podtitul „Chránené územie“. Tento rok prekračujeme hranice územného a politického teritória a zameriavame sa na tému osobnej slobody.

Pri príležitosti 20. výročia Nežnej revolúcie sa zameriavame na politické a sociálne angažované divadlo a tohtoročnú tému „Chránené územie“ zasadzujeme do širšieho medzinárodného kontextu. Máme tak jedinečnú príležitosť porovnať našu historickú skúsenosť so situáciou v iných krajinách. Oslovili sme divadlá a individuálnych umelcov z krajín postihnutých vojenskými, náboženskými a politickými konfliktami, ktorí prinášajú svoj subjektívny pohľad na vnímanie územia a osobnej slobody. Zoznamujeme sa tak s ľudskými príbehmi, sme účastníkmi vyrovnávania sa s rôznymi druhmi tráum.

(divadlo)

16.00.

→ 14.00

Dom Kultúry SKC
**Divadlo z Pasáže Banská
Bystrica (Slovenská republika)**
Chránené územie

Réžia: Viera Dubačová Choreografia: Jaro Viňarský, Peter Vrto Scénografia: Dušan Krnáč Kostýmy: Jana Gamcová Hudba: Juraj Haško Hrajú: Ľubica Tureková, Lýdia Rybárová, Miriam Kujanová, Mojmír Podlipný, Marek Mojžiš, Ivan Blaško, Ján Kinčes, Peter Vrto Inscenácia Chránené územie hovorí medzinárodným divadelným jazykom - metaforickými obrazmi bez slov - o tom, čo pre človeka predstavuje jeho chránené územie - atribúty, ktoré spôsobujú, že sa ako človek cíti a keď sú ohrozené, je ohrozená jeho samotná ľudská podstata.

16.00.

→ 18.00

Dom Kultúry SKC
Komorné divadlo
**Činoherní studio Ústí nad
Labem (Česká republika)**
Torsten Buchsteiner
Nordost

Preklad: Michal Kotrouš Scéna: Štěpán Jirák Hudba: Patrik Charvát Dramaturgia: Johana Součková Réžia: Filip Nuckolls Hrajú: Nataša Gáčová, Zuzana Onufráková, Marta Vítů V stredu, 23. Októbra 2002 o 21:05 útočí 42 Čečencov na moskovské divadlo Na Dubrovke. Prerušujú predstavenie pôvodného ruského muzikálu Nord-Ost a zajmú 850 rukojemníkov. Ich požiadavka: úplné stiahnutie ruských vojsk z Čečenska. Rukojemníci sú v

divadle držaní 57 hodín a o život príde 170 ľudí. Tento najhorší teroristický útok, aký Rusko doteraz zažilo, sa stal námetom pre hru nemeckého dramatika a herca Torstena Buchsteina (*1964) s príznačným názvom Nordost. Jej protagonistkami sú tri mladé ženy. Čečenská čierna vdova, ktorá sa aktívne podieľa na útoku; lekárka prvej pomoci, pôvodom Lotyška, a Ruska, ktorá konečne našetrila na drahé vstupenky na kultový ruský muzikál. Teroristický útok je tak podaný troma rôznymi uhlami pohľadu, prostredníctvom jedinečných životných príbehov troch žien.

16.03.

→ 20.30

Dom Kultúry SKK

Banquetka

Stanica Žilina – Zárčie

Spolužiaci

Námet: Marek Adamov a Viera Dubačová

Réžia: kolektívna tvorba Dramaturgia:

Martina Filinová Réžia filmových projekcií:

Adam Hanuljak Strih filmových projekcií:

Peter Kotrha Účinkujú: Mária Žideková,

Štefan Zvarík, Mária Hlístová, Dagmara

Kolimárová, Ján Ničik, Marek Adamov,

František Vanko Svetlá: Ints Plavnieks

Inszenácia – „udalost“ vytvorená na základe jubilejných stretnutí spolužiacov po rokoch, ktoré sa v priebehu roku 2008 odohrali na Stanici Žilina-Zárčie. Stretlo sa celkom osem tried, maturitné ročníky 1967, 1976, 1988, 1997. Stretnú sa znovu. Autentickí ľudia a ich príbehy,

školské zážitky, filmy, fotografie na pozadí politických udalostí týchto rokov. „Spolužiaci“ študujúci v štyroch rôznych desaťročiach a profesor, ktorý naposledy stužkoval svoju triedu v roku 1968.

17.03.

→ 16.30

Dom Kultúry SKK

Komorné divadlo

Divadelný súbor Odnož

(Česká republika) **MIÁDÍ VB**
Citácie z Pamäti Vasila Biľaka

Réžia: Anna Hrnecková Hrajú: Sandra

Dlouhá, Anna Ouřadová, Hana

Peldřimovská, Jan Bulíček, Martin

Pospíšil, Petr Turek Scénická adaptácia

prvého dielu knihy Pamäti Vasila Biľaka

na pomedzí komédie a hororu rozpráva

neuveriteľné príhody malého chlapca,

ktorý sa sám vydal do veľkého sveta.

Vasil Biľak (*1917) si svojimi politickými

postojmi v roku 1968 postupne získal

dôveru Moskvy a osobne L.I. Brežnevova.

Po okupácii Československa sa stal

rovnocenným partnerom Gustáva Husáka

v tzv. normalizačnom vedení KSČ. Až do

svojho uvoľnenia zo stranických funkcií v

roku 1988 bol ako člen predsedníctva a

tajomník ÚV KSČ šéfom československej

zahraničnej politiky a ideológie. V roku

1990 bol vyšetrovaný v súvislosti s

obsadením ČSSR vojskami Varšavskej

zmluvy. Žije v Bratislave, je ženatý a má

dve dospelé deti.

17.00.

→ 17:30

Hotel Arcade
Námestie SNP

**Re-culture
(Slovenská republika)**

Precitnutie v garderóbe

Účinkuje: Ivan Palúch Scenár

a dramaturgia: Maroš Krajčovič Scéna

a kostýmy: Dušan Krnáč Réžia: Viera

Dubačová Divadelná garderóba si pamätá mnoho tajomstiev o tých, ktorí vo svetle rámp menia večer čo večer svoju tvár, prezliekajú kostýmy aby hovorili mysterióznou rečou divadelnej metafory o tých, čo menia kabáty dennodenne v bežnom živote. Inscenácia je poňatá ako benefícia obdivovaného i zatracovaného herca Ivana Palúcha.

19.00.

→ 19:00

Hotel Arcade
Námestie SNP

**Markus Zohner Theater
Compagnie a Multimedia
Center (Švajčiarsko/Kosovo)
Markus Zohner a Jeton
Neziraj The Last Supper/
Posledná večera**

Autori: Markus Zohner, Jeton Neziraj

Réžia: Markus Zohner Dramaturgia: Jeton

Neziraj Choreografia: Lucia Baumgartner

Hudba: Gabriele Marangoni Hrajú:

Shengyl Ismaili, Adriana Matoshi, Edona

Reshitaj, Arben Zharku, Shkelzen Veseli

Vedat Haxhiislami, Ani Biba Posledná

večera je hra vytvorená spoluprácou kosovských a švajčiarskych divadelných

umelcov. Snahou hry je dôkladne preskúmať vzťah dnešných Albáncov a Srbov po vojne v Kosove. Je to predstavenie o pomste a odpustení, ako i o hlbokých ľudských otázkach človeka, ktoré sa vynoria, keď už všetky morálne, sociálne a ľudské hodnoty boli zničené vojnou. Vojna v Kosove zničila domy, dediny, mestá, infraštruktúry a rodiny. Život po vojne ide ďalej. Prestavby pokračujú a vytváranie nového nezávislého štátu naberá na obrátkach. Nikto o vojne nechce veľa hovoriť. Hovoriť o čom? Čo možno povedať? Aj tak, kto by mohol pomôcť? Ako sa má ľudská duša vysporiadať s vecami, ktoré v spravodlivom svete nemajú existovať? Veľká časť hry sa vzťahuje k téme pomsty. Môžeme odpustiť?

Ktoré predpoklady nám to umožňujú? Potrebujeme vrahovu spoveď, aby sme boli schopní mu odpustiť? Ako predsa môže muž, ktorý znásilnil vo vojne ženu, ešte niekedy objasniť svoju manželku? V ľudskom vedomí bude navždy stratený, či si to pripustí alebo nie. Slabosť vínnika sa stala kľúčovým bodom práce (a možno, v pravom zmysle, kľúčovým bodom získania sily na vystúpenie zo začarovaného kruhu pomsty).

07.03.

→ 21.00

Dom Kultúry SKK

Estrádna sála

Divadlo Archa
(Česká republika)

Tanec přes plot

Scéna, koncepcia, réžia: Jana Svobodová

Scenár: Hana Andronikova Hudba:

Michael Romanyshyn Svetelný

dizajn: Pavla Beranová Kostýmy a

realizácia scény: Libuše Josefy Hrajú:

Eva Hromníková, Daniel Raček, Petra

Lustigová, Philipp Schenker, Jing Lu,

Jana Svobodová, Gugar Manukjan,

Abdulrahman Kasem V mediálnych
vstupoch: Jan Budař, Jan Kraus, Václav
Moravec, Jiří František Potužník.

Allstar Refjúdží Band: Gugar Manukjan
(akordeon), Abdulrahman Kasem (oud,
zpěv), Jan Středa (trubka), Adam Koller
(bicí), Michael Romanyshyn (klarinet),
Jindřich Krippner (klarinet, saxofon)

Predstavenie Tanec přes plot vzniklo
v rámci dlhodobého projektu Divadla
Archa Dialogy na útěku a vychádza zo
spolupráce profesionálnych umelcov,
žadateľov o azyl a cudzincov, ktorí našli
nový domov v Českej republike. Vznikla
tak divadelná mozaika, ktorá rozpráva

autentické príbehy utečencov z Čečenska,
Barmy, Gruzínska a Kurdistanu. Ich osudy
a životné príbehy sú konfrontované s
realitou všedného života v novej zemi.
Vznikli veľmi intímne výpovede ľudí,
ktoré každý herec či tanečník rozpráva
originálnym spôsobom. Predstavenie
je frázované hudobnými číslami, ktoré
pre medzinárodnú skupinu hudobníkov
Allstar Refjúdží Band naštudoval
americký hudobník a divadelník Michael
Romanyshyn. Zvláštne mediálne vstupy
pre toto predstavenie vytvorili televízni
protagonisti Jan Kraus, Václav Moravec,
Jiří František Potužník a Jan Budař.

18.11.

→ 19.00

Dom Kultúry SKK

Estrádna sála

DAH Theatre Research Centre

**(Srbsko) Crossing the Line/
Prekročenie hraníc**

Dramaturgia a réžia: Dijana Milošević

Hrajú: Maja Mitić, Sanja Kršmanović

Tasić, Ivana Milenović Scénografia: Neša

Paripović Zvukový dizajn: Jugoslav Hadžić

Svetelný dizajn: Radomir Stamenković

Predstavenie vychádza z textov knihy Vojna z pohľadu ženy, ktorá zahŕňa autentické výpovede, správy, listy a spomienky žien na vojny odohrávajúce sa na území Juhoslávie od roku 1991-1999, zaznamenávané od ich začiatku po súčasnosť. Kniha je výsledkom jednoročného výskumu, ktorý uskutočnila organizácia Ženy v čiernom v spolupráci s regionálnymi ženskými mimovládnyimi organizáciami zaoberajúcimi sa minulosťou a ľudskými právami. Predstavenie poukazuje na mimoriadne utrpenie žien vo vojne, na ich odvahu a silu prekonať vojnovú traumu a schopnosť viesť normálny život, a zároveň zobrazuje, aká dôležitá je solidarita so ženami zo všetkých pohraničných miest a krajov. Hlavným cieľom predstavenia je upútať diváka nielen slovom, ale predovšetkým emocionálne a psychicky, a povzbudiť ženy, aby sa začali deliť o svoje vlastné trápenia a cez takúto osobnú svedčnosť spoznali utrpenie ostatných. Aby v sebe vybudovali vzájomné porozumenie a uvedomili si podstatu vojnového násillia; boli aktívnejšie v demokratickom počínaní, a tak sa podieľali na spolubudovaní spravodlivého a dlhotrvajúceho mieru.

18.11.

→ 21.00

Dom Kultúry SKK

Komorné divadlo

Muzeum Institute Ljubljana

**(Slovinsko) Daniil Charms
Jelizaveta Bam**

Réžia, scénografia, performerka: Barbara

Novakovič Konzultantka pre vizuálne

umenie: Helena Pivec Video: Miha Erman

Zvuková úprava: Blaž Peršin Návrhy

kostýmov: Jelena Leskovar Svetelný

dizajn: Miha Erman, Bor Pungercič

Daniil Charms tvoril vo veľmi ťažkej dobe sovietskeho Ruska. Bol vedúcou osobnosťou avantgardnej literárnej skupiny Oberiu. Revolučné umenie, ktoré reprezentovali básnici z OBERIU vsiaľ nemohlo mať v dobách najkrutejšieho stalinizmu dlhý život a skupina sa stala pre sovietsky režim nepohodlná. Koncom roku 1931 Charmsa na základe vykonštruovaného obvinenia poslali na dvanásť mesiacov na Sibír. Sovietska polícia Charmsa znovu zatkla v roku 1941. Bol zbavený trestnej zodpovednosti a prevezený na psychiatrické oddelenie tranzitného väzenia. Zomrel pravdepodobne vo väzenskej nemocnici v Novosibirsku, oficiálny dátum smrti je 2.2.1942. Jelizaveta Bam Daniila Charmsa je absurdnou hrou o mladom nonkonformnom dievčati. Barbara

Novakovič tu vystupuje ako performer predstavujúci rozličné charaktery a štýly. V polyvalentnej show vnímame Jelizavetu a jej proti-charaktery na javisku a na plátne. Plátno otvára vstup do iného priestoru a do simultánneho prejavu viacerých ľudí. Týmto spôsobom performerka predvádza divákovi svoj aparát – techniky reči, tanec, pohyb a jej hereckú intimitu. Dynamické predstavenie, ktoré vyúsťuje do jedinečnej kompozície.

(sympóziu)

→ Kinosála

00.00.

→ 10.00

Seminár

Ženský aspekt vojny

Dijana Milošević, Maja Mitić, Sanja Kršmanović Tasić, Ivana Milenović DAH Theatre Research Centre Seminár sa viaže k procesu tvorby divadelného predstavenia „Crossing the line“, ktorý je výsledkom kreatívneho dialógu herečiek a režisérky divadla DAH Teatar. Iné z tém sa dotknú otázok prepojenia politiky a umenia. Prečo umelci tvoria svoje diela vo vzťahu k politickému a sociálnemu kontextu? Aká je úloha a význam divadla? Aké sú povinnosti a úlohy umelcov v časoch tmy, násilia a ľudského trápenia? Ako zahojiť rany? Ako byť dobrým susedom štátom, ktoré nás obklopujú a ktoré si toľko vytrpeli v nami vyvolanej vojne?

→ 11.00

Seminár o písaní pre dokumentárne divadlo

Šanca '89 a Rabínka

Anna Grusková, dramatička, režisérka, divadelná teoretička (SK) Anna Grusková predstaví v širšom kontexte dva spôsoby práce s dokumentárnym materiálom obsahujúcim audiovizuálne ukážky. Prvou ukážkou je text *Kurt a Květa* pre multimediálny dokumentárny projekt Divadla Archa Šanca '89. Šanca '89 kladie

otázku, či sme možnosti, ktoré nám priniesol rok 1989 využili a do hľadani odpovede priamo na scéne zapája aj študentov a prizvaných odborníkov. Druhá ukážka priblíži projekt Rabínka o slovenskej židovskej aktivistke Gisi Fleischmannovej (1892-1944), ktorá je podobnou hrdinkou ako Oskar Schindler; na rozdiel od neho je však na Slovensku stále veľmi málo známa.

→ 13.00

Videó art a diskusia s tvorcami

Súčasný výtvorný umenie v Gaze

Mohammed al Hawajri, Raed Issa - Eltiqa – Group of Contemporary Art in Gaza (Palestína) Eltiqa je skupina výtvorných umelcov z Palestíny založená v zime 2002 s cieľom podporiť moderné a súčasné umenie. Snahou Eltqui je vysielat signály na vytvorenie nového palestínskeho umeleckého hnutia. S obmedzenými prostriedkami sa im podarilo sformovať prejav, ktorý im pomohol byť multikultúrnymi aj v oblasti zmýšľania, a to aj napriek extrémne rozdielnym životným podmienkam. Rozhodli sa, že im tieto rozdielne podmienky jednoducho nebudú prekážkou pri dosahovaní ich cieľa. Cez svoje umelecké akcie vedú spoločnosť k tomu, aby milovala kultúru. Zaväzujú sa

pokračovať vo vášnivom boji proti zlým podmienkam a bariéram, ktoré rozdeľujú ľudí, a to použitím najjemnejších farieb a najjednoduchšieho jazyka.

→ 14.00

Diskusia s tvorcami Krátke satirické filmy (Izrael)

Yossi Atia a Itamar Rose Za filmovým projektom Yossi Atia a Itamar Rose, ktorý v poslednej dobe vzbudzuje stále viac pozornosti, sa skrývajú dvaja 27-roční študenti z Tel Aviv-u. Vo svojich nesmierne vtipných krátkych satirických filmoch sa zameriavajú na odhalenie pravej tváre Izraela tým, že odkrývajú každé možné tabu. Ich krátke filmy, ktoré ich tu popri normálnych Izraelčanoch predstavujú v rozličných fiktívnych postavách, sa zameriavajú na každý horúci problém Izraela. Vo svojich filmoch riešia motívy samovražedných bombových útokov, okupáciu, vojnu v Libanone, pohreby, homosexualitu či znásilnenia. „Všetky naše filmy testujú hranice svojho tvorivého prostredia. Zábavné filmy robíme z ideologického dôvodu. Politická a sociálna situácia v Izraeli je komplikovaná a ťažko čitateľná. Preto sme sa rozhodli dotknúť sa týchto problémov komediálnou formou.“ →

→ Telethon (Shirutrom)

2006, 8 min. Izraelský armádny telethon je každoročné televízne vysielanie pozývajúce Izraelčanov finančne podporiť najbohatšie a najvplyvnejšie štátne inštitúcie. Prezlečení za vojakov a ozbrojení videokamerou navštevujú ltamar a Yossi rodiny v domácnostiach a prosia o akékoľvek jedlo.

Deň obetí vojny

2006, 6,30 min. V deň pamiatky padlých izraelských vojakov a obetí terorizmu vysielala štátny televízny kanál 24-hodinovú sériu filmových titulok s uverejnenými menami padlých obetí. ltamar a Yossi natočili ľudí z ulice pre prípad, že sa títo neskôr stanú obeťami teroristického útoku a chceli by, aby o nich bolo zverejnené aj čosi viac ako len titulok s ich menom.

Židovsko-arabský štát (Aravhahudit)

2007, 4,30 min. "V roku 2020 budú Arabi v Izraeli majoritnou väčšinou... Rozhodli

sme sa na to pripraviť vybudovaním vízie, spolu s našimi spolubratmi Arabmi, o spoločnom Židovsko-arabskom štáte..."

Deti vo vojne

2006, 3,55 min. „Natočené počas bojov v Libanone v lete 2006. ltamar a Yossi sú prezlečení za deti a pýtajú sa svojich rodičov na pláži, prečo sa bojuje.“

Rakety (Tilim)

2006, 3,10 min. „Počas vojny v lete 2006 boli do severného Izraela vysielané rakety. Keď boli približne v strednej časti Izraela, nabehli sme do Ramat an-u, mesta ležiaceho v srdci Izraela, ako televízni reportéri pripravení natočiť raketu, ktorá tam má v budúcnosti spadnúť.“

Homosexuál

2006, 3,14 min. ltamar & Yossi sa pýtajú rodiniek na opekačke: „Čo by ste odpovedali svojmu synovi, keby vám povedal, že je gay?“

Kontrolné stanovište v obchodnom dome

2006, 6,20 min. Nakupujúci dobrovolne

hrajú väzňateľov v improvizovanom vojenskom kontrolnom stanovišti.

Znásilnenie (Ones)

2006, 3,40 min. „V máji 2006 došlo k odhaleniu série znásilnení spáchaných na základni izraelských vzdušných síl. Viac ako 50 vojakov a civilistov bolo obvinených zo sexuálneho styku s 13-ročným dievčaťom, ktoré žilo na tejto základni viac ako rok.“

Deň nezávislosti

2006, 6 min. "V lete 1967, v čase pred šesťdňovou vojnou, opustili Palestínčania žijúci v okolí Latroun-u svoje príbytky. Po vojne im bolo všetkým povolené vrátiť sa, s výnimkou troch dedín: Emmaus, Yalu a Bei Nuba. Na mieste dedín Emmaus a Yalu boli vysadené kanadské lesy. Tieto dve dediny mali spolu 3700 obyvateľov, ktorí teraz bývajú v Jordáne a Rmallah-u."

→ 15.30

Seminár

Po stopách slobody

Ondrej Krajňák, Ústav pamäti národa (SK) November 89' nám priniesol slobodu, ale neprivedol k ospravedlneniu tých, ktorí nám ju zobrali. Tisíce väznených, desatisíce odvlečených do koncentračných alebo pracovných táborov. To, že dnes môžeme slobodne cestovať alebo študovať je zásluhou mnohých politických väzňov, ktorí pre svoje presvedčenie obetovali život aj slobodu. Predkladaný projekt má byť odpoveďou na otázky, ktoré súvisia s prenasledovaním človeka.

13.11.

→ 10.00

Seminár

Kosovské divadlo počas a po vojne v Kosove

Jeton Neziraj, Multimedia center (Kosovo)

Seminár sa bude týkať histórie divadla Dodona, legendárneho kosovského divadla, ktoré odolávalo útlaku. Divadlo Dodona je teraz známe ako „Inšpirácia vzdoru“. Povojnové divadlo v Kosove a výzvy k vybudovaniu novej divadelnej scény. Práca Multimediálneho centra.

Projekt hlasy: interaktívny divadelný projekt adresovaný téme nezvestných ľudí z oboch komunit, albánskej a srbskej, ako dôsledku vojny v Kosove. Kosovské divadlo krvi – svajčiarsky divadelný projekt zaoberajúci sa pomstou a odpustením. Kosovské národné divadlo a kontroverzné predstavenie „Tartuffe“, režírované známym rómskym režisérom Rahim Burhan.

→ 11.00

Prednášková performance

Telo medzi duchovným a politickým

Michal Murin, výtvarný umelec a

performer Michal Murin svoje prvé performance verejne uviedol v r. 1984 a intermediálnosť svojej tvorby definoval manifestom „HRY HIER“ (1985). Bol pri vzniku experimentálnej pohybovo-

nonverbálno-divadelno-performancovej skupiny BALVAN (1987 – 92) čerpajúcej z J. Grotowského, butó a A. Artauda a tiež hudobno-divadelného Transmusic Comp. (1989 - 1996), s ktorými realizoval v období 1987 – 1991 viac ako 120 vystúpení. V 90 rokoch sa viac orientuje na výtvarné umenie, okrem performancii sa venuje aj inštaláciám, novým médiám, sound artu, konceptuálnemu umeniu a od r. 2004 pôsobí na Fakulte výtvarných umení v Banskej Bystrici, kde vedie ateliér Digitálne médiá (<http://idm.aku.sk>)

→ 13.00

Dokument, diskusia

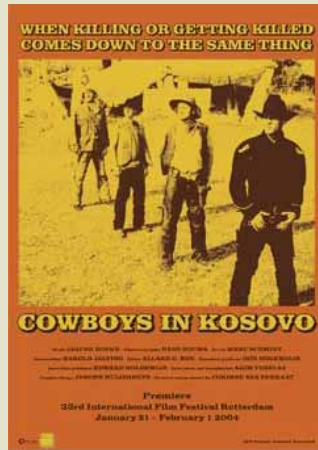
s režisérkou

Kovboji v Kosove

Corinne van Egeraat (Holandsko), 2004,

24 min. Štyria kosovski chlapci sa hrajú

na kovbojov ako kedysi v detstve a porovnávajú túto hru s vojnou, ktorú práve prežili. V bývalej Juhoslávii boli staré westernovky tak populárne, že John Wayne je tam doteraz veľkou hviezdou. Albánski bratia Agim (31), Florim (28) a Besim (24) bývali v Kosove vedľa svojho bratranca Rama (35). Hneď po tom, ako videli svojich hrdinov, vždy vybehli na dvor hrať sa na kovbojov. V roku 1990

získava Agim politický azyl v Holandsku. Odvtedy tam žije. Vo filme cestuje späť s plným kufrom kovbojskej výstroje. Chce splniť veľký sen svojich bratov i bratranca a zahrať sa na kovbojov priamo pred kamerou. Túži sa vrátiť do čias, kedy život nebol o inom než o hrani sa. Popri týchto chalanoch, ktorí prežili vojnu, sa on cíti ako outsider, až príliš iný. Agim sa rozhodne nezapojí sa do hry a radšej kladie otázky. Je zvedavý; budú ešte obdivovať svojich hrdinov teraz, keď už sami dobre poznajú rozdiel medzi hračkou a ozajstnou zbraňou? Vo filme Kovboji v Kosove hrajú muži scény z filmov ako Sedem statočných. Učia svojho mladšieho brata lmera (14) ako sa stať ozajstným kovbojom. Zároveň nás berú na miesta, kde počas vojny zažili skutočné násilie. Florim popisuje vojnu ako situáciu, v ktorej „byť zabitý alebo zabiť je v podstate jedna a tá istá vec“.

→ 14.00

Dokument

Ako sa varia dejiny

Peter Kerekes (AT, SK, CZ), 2009,

86 min. Dokumentárny film o vojenských kuchároch a o tom, ako každodenné potreby tisícok ozbrojených žalúdkov ovplyvňovali víťazstvá a prehry štátnikov. O poľnej kuchyni ako modeli sveta, kde sa príprava jedla stáva taktikou boja. Boja o veľké ideály, ktoré

stoja na pevných nohách kuchynského stola. Hlavnými hrdinami filmu Ako sa varia dejiny sú vojenský kuchári z rôznych kútov Európy. Obyčajní muži v zásterách na uniforme, ktorých úlohou je krmiť armádu. Na prvý pohľad je ich funkcia menej dôležitá ako funkcia tankových brigád, leteckých zväzov a výsadkových oddielov. Ale práve od ich poľných kuchýň závisí úspešnosť „ozbrojených

žalúdkov“ – vojakov. Bez kuchárov stráca armáda svoju silu a teda aj zmysel. Vojenský kuchári vždy ovplyvňovali náladu a výkon vojakov a svojimi vareškami tak mohli vplývať na celé dejiny ľudstva. Film Ako sa varia dejiny je postavený na dvanástich receptoch vojenských kuchárov od druhej svetovej vojny až po vojnu v Čechensku, od Francúzska cez Balkán až po Rusko.

→ 15.30

Prednášková performance **Piate prikázanie**

Elia Arce, divadelná režisérka a veteráni z vojny v Iraku Matthew Howard a Cameron White (USA) Elia Arce je priekopníčkou osobnosťou umenia performance, ktorá vo svojej práci využíva film, video, divadlo a inštalácie na preskúmanie zložitých sociálnych a politických tém. Už od roku 1986 vytvárala, písala a režírovala experimentálne divadelné hry v spolupráci s HIV pozitívnymi prístahovalcami, robotníkmi s rakovinou prsníka, upratovačkami a bezdomovcami. „Piate Prikázanie“ je multimediálne interdisciplinárne predstavenie o osobnej etike a duchovnej viere obklopujúce akt zabijania v prostredí americkej armády. Arce viedla množstvo rozhovorov s jednotlivcami z vojenskej komunity, v ktorých sa opakovane vynárali témy obrany, strachu, patriotizmu, súcitu, pomsty, obety a prežitia.

(workshopy)

00.00.

→ 9.00 – 16.00

Dialogické jednanie

Magdaléna Komárová, Lucie Poláčková

S vnútorným partnerom podľa Prof. Ivana Vyskočila Pozrime sa cestou dialógu s našim vnútorným partnerom do hĺbok nášho chráneného územia. Uvoľnenie, bystrý sluch, prázdny priestor a ty sám v ňom. Ty sám pre seba si hereckým partnerom. Zabudni na rekvizity, kontakt s divákom, len ty sám si pre seba tvorivým materiálom. Uchop prítomnosť a buď k sebe vnímavý. Hra, ktorou budeš plávať ti sama dá odpoveď. Dialogické jednanie je nástrojom pre herecký tréning, ponorom do skrytých svetov aktéra, stimuláciou fantázie s výsledkom zverejnenia svojich stavov. Je to cesta sebapoznávania a sebaepochopenia v procese sebarealizácie. Praktizovanie Dialogického jednania je najspoľahlivejšia cesta k jeho pochopeniu.

Magdaléna Komárová

Herečka, prekladateľka, tlmočníčka, cestovateľka a zapálená dobrovoľníčka. Vyštudovala herectvo na VŠMU, venovala sa pozorovaniu Afro-kubánskych rituálov na Universidad de Oriente na Kube. Niekoľko rokov žila v Španielsku a Taliansku, kde hľadala zmysel divadelnej práce a pôsobila ako slobodný umelec. Momentálne skúma metódu Dialogického jednania u Prof. Ivana Vyskočila na DAMU a vedie hercov komunitného bezdomoveckého divadla Ježek a Čížek v Prahe. Organizuje workshopy pre sociálnych pracovníkov a sociálne slabé vrstvy zamerané na objavenie vlastnej kreativity, poznanie osobných kapacít, hľadanie cesty k získaniu strateného sebavedomia a rozvíjaniu individuality.

Lucie Poláčková

Dramaterapeutka divadla ľudí bez domova Ježek a Čížek, lektorka divadelných dielní, kurzov komunikačných schopností a zážitkových seminárov. Už niekoľko rokov sa pohybuje v oblasti sociálnych služieb v priamej práci s klientmi. Špecializuje sa na expresívne terapie a využitie kreativity pri práci. Participuje na medzinárodných projektoch sociálneho divadla.

07- 03.03.

→ 9.00 - 12.00

Harmónia spoločného akordu

William Longden

Dielňa bude tlmočená do slovenčiny

Workshop bude o vyjadrení zvuku a gest tela a skúmaní zdieľanej radosti z hudby (JOY OF SOUND). Prineste si, prosím, pohodlné oblečenie. Motto: Každý sám za seba, každému čo patrí, tak ako jeden za všetkých a všetci za jedného.

William E. Longden

Anglický výtvarník a hudobník, ktorý sa počas štúdií venoval umeniu rovnako ako jeho arteterapeutickému pôsobeniu. V roku 1990 vo Vauxhall Gorve v Londýne spoluzaložil Komunitné Centrum/ Sociálny priestor, spojený s galériou a vegetariánskou reštauráciou. Od roku 2001 bol tri roky riaditeľom Komunitného centra Harleyford a Komunitnej divadelnej skupiny Harleyford v Londýne, ktorá pracovala s osamelými matkami anglo-africko-karibského pôvodu. V súčasnosti študuje PhD na londýnskej Metropolitan University a venuje sa výskumu na tému: Technológia hudobných nástrojov pre ľudí so špeciálnymi potrebami. Už šesť rokov sa venuje dvom projektom na tému umeleckej inklúzie: Joy of Sound Project a The Maid Collective (filmová tvorba komunitného charakteru v spolupráci s ľuďmi s mentálnymi problémami)

07- 03.03.

→ 9.00 - 12.00

Tichá komunikácia okolo nás

Peter Vrtó a Tiché iskry

Dramaterapeutický workshop na tému odstraňovania komunikačných bariér a ich riešenia bez stupňovania emócií, ktoré narušujú priaznivý vzťah medzi dvoma i viacerými osobami.

Peter Vrtó

Herec, choreograf, režisér. Absolvoval odbor Výchovnej dramatiky pre nepočujúcich na Divadelnej fakulte JAMU v Brne. Počas štúdia hral v niekoľkých divadelných predstaveniach a zúčastňoval sa na pedagogických workshopoch. V rokoch 2001 - 2002 pracoval ako herec pantomímy u Milana Sládka v Divadle Aréna v Bratislave. Hral v pantomimických inscenáciách "Carmen" a "Kráľ Ubu". Od roku 2003 pracuje v Divadle z Pasáže ako lektor dramatického prejavu a pohybový choreograf. V roku 2005 (chýba sloveso) profesionálne divadlo nepočujúcich hercov Divadlo Tiché iskry.

(chránené územie '89)

→ Premietanie dokumentárnych filmov z dielne ÚPN

Jáchymovské peklo

26', réžia: K. Vlachová

Svedectvo o otrockej práci politických väzňov v uránových baniach.

Voľne žijúca mládež

26', réžia: D. Ondruš

Priznanie speváka hudobnej skupiny-Zóny A o spolupráci s ŠtB zachytáva pokus totalitného režimu kontrolovať život mládeže. Dokument viac ako o kapele vypovedá o povahe čl. spoločnosti toho obdobia.

Ako som mal začať

3. svetovú vojnu

26', réžia: J. Brocko

Dokumentárny portrét Karola Noskoviča, politického väzňa, ktorý vo svojej mladosti zažil trpké sklamanie.

Prežili sme Gulag

45', réžia: O. Krajňák

Päť mužov rozpráva príbeh svojho zavlčenia do sovietskych táborov. Ich zážitky z cesty na Sibir, život v tábore a návrat do vlasti ostanú živou výčitkou pre nasledujúce generácie. Podobným scenárom vstúpilo KGB do osudu viac ako 7000 slovenským občanom.

Sviečková manifestácia

26', réžia: O. Krajňák

Rekonštrukcia zásahu bezpečnostných zložiek voči pokojnému zhromaždeniu veriacich na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave využíva záznam skrytej kamery ŠtB.

V tieni času

45', réžia: T. Macák

Rekonštrukcia politického väzňa a pilota, Emila Šveca, ktorý celé desaťročia odolával spravodajskej hre ŠtB.

November + 20

26', réžia: T. Vítek

Atmosféru nežnej revolúcie dopĺňajú spomienky a názory tých, ktorí pred 20. rokmi stáli na hlavnej tribúne.

Tematické videá "Chránené územie"
z dielne OZ TRAKT a AU BB, FVU
/Katedra intermédií a digitálnych médií/
www.trakt.sk
<http://idm.aku.sk>